

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	välisleping
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.07.1998
Avaldamismärge:	RT II 1998, 16, 29

Eesti Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vaheline investeringute vastastikuse soodustamise ja kaitse leping

Vastu võetud 11.11.1997

Lepingu ratifitseerimise seadus

Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta

Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste kahepoolsete investeerimislepingute lõpetamise lepingu ratifitseerimise seadus

Välisministeeriumi teadaanne Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste kahepoolsete investeerimislepingute lõpetamise lepingu jõustumise kohta

Välisministeeriumi teadaanne välislepingu lõppemise kohta

Eesti Vabariik ja Hispaania Kuningriik, edaspidi «lepingupoole»,

soovides süvendada majanduslikku koostööd mõlema riigi vastastikuse kasu huvides,

kavatsedes luua soodsad tingimused ühe lepingupoole investeerijate investeringutele teise lepingupoole territooriumil,

ja

tõdedes, et investeringute soodustamine ja kaitse käesoleva lepingu järgi edendab sellealaseid algatusi,

on kokku leppinud alljärgnevas:

Artikkel 1. Mõisted

Käesolevas lepingus

1. Mõiste «investeerija» tähendab:

a) iga füüsilist isikut, kes on ühe lepingupoole kodanik selle seaduste järgi ja kes investeerib teise lepingupoole territooriumil;

b) iga juriidilist isikut, sealhulgas äriühingud, äriühingute ühendused, kaubandusorganisatsioonid ja teised organisatsioonid, mis on juriidilise isikuna registreeritud või igal juhul selle lepingupoole õigusele vastavalt moodustatud ja mida tegelikult juhitakse selle lepingupoole territooriumilt.

2. Mõiste «investering» tähendab igasuguseid varasid, nagu kaupu ja mis tahes õigusi, mis on saadud investeringu sihtriigi seaduste kohaselt, ja hõlmab esmajoones, kuid mitte ainult, järgmist:

-- aktsiaid ja teisi äriühingutes osalemise vorme;

-- õigusi, mis tulenevad majandusliku väärtuse loomise eesmärgil tehtud igat liiki rahalistest panustest, kaasa arvatud igast selleks otstarbeks antud kapitaliseeritud või mittekapitaliseeritud laenust;

-- vallas- ja kinnisvara ja mis tahes muid asjaõigusi nagu hüpoteeke, vara kinnipidamisõigusi ja pante;

-- mis tahes õigusi intellektuaalse omandi alal, sealhulgas patente ja kaubamärke, samuti tootmisliitsentse, oskusteavet ja firmaväärtust;

-- õigusi osaleda seadus- või lepingujärgses majandus- ja kaubandustegevuses, eriti õigusi otsida, kultiveerida, kaevandada või kasutada looduslikke ressursse.

Mis tahes muutus vormis, milles varad investeeritakse või reinvesteeritakse, ei mõjuta nende olemust investeeringuna.

3. Mõiste «tulud» tähendab investeeringust saadud summasid ja hõlmab esmajoones, kuid mitte ainult, kasumeid, intresse, kapitali juurdekasvu, dividende, rojalteid ja tasusid.

4. Mõiste «territoorium» tähistab kummagi lepingupoole maismaaterritooriumi ja territoriaalvett, samuti erimajanduspiirkonda ja mandrilava, mis ulatub kummagi lepingupoole territoriaalvee piiridest väljapoole, mille üle neil kas on või võib olla vastavalt rahvusvahelisele õigusele jurisdiktsioon ja suveräänsed õigused looduslike ressursside kasutamiseks, uurimiseks ja säilitamiseks.

Artikkel 2. Soodustamine ja rakendamine

1. Kumbki lepingupool ergutab teise lepingupoole investeerijaid investeerima oma territooriumil, loob neile selleks soodustingimusi ja lubab niisuguseid investeeringuid oma seaduste kohaselt.

2. Käesolevat lepingut rakendatakse investeeringutele, mille on teinud ühe või teise lepingupoole investeerijad teise lepingupoole territooriumil enne või pärast lepingu jõustumist.

Artikkel 3. Kaitse

1. Kumbki lepingupool kaitseb oma territooriumil investeeringuid, mille on teinud kooskõlas tema seaduste ja määrustega teise lepingupoole investeerijad ja ei takista õigustamatute või diskrimineerivate abinõudega selliste investeeringute juhtimist, arendamist, säilitamist, kasutamist, kasustamist, laiendamist, müüki ja vajaduse korral selliste investeeringute likvideerimist. Kumbki lepingupool peab kinni pidama mis tahes muust kohustusest, mille ta on endale võtnud seoses teise lepingupoole investeerijate investeeringutega.

2. Kumbki lepingupool püüab anda nende investeeringutega seotud vajalikke lubasid ja võimaldab oma seaduste piirides töölubade ja tootmisliitsentside ning tehnilise, kommerts-, finants- ja administratiivabiga seotud lepingute vormistamist.

3. Samuti annab kumbki lepingupool vajaduse korral load, mis on vajalikud seoses teise lepingupoole investeerijate poolt rakendatud konsultantide või ekspertide tegevusega.

Artikkel 4. Kohtlemine

1. Kumbki lepingupool kindlustab oma territooriumil teise lepingupoole investeerijate investeeringutele õiglase ja erapooletu kohtlemise.

2. See kohtlemine ei tohi olla vähem soodne sellest, mis saab osaks mis tahes kolmanda riigi investeerijate poolt selle lepingupoole territooriumil tehtud investeeringutele.

3. Siiski ei hõlma see kohtlemine privileege, mida üks lepingupool võib anda mingi kolmanda riigi investeerijatele seetõttu, et see riik on olemasoleva või tulevase vabakaubanduspiirkonna, tolliliidu, ühisturu liige või on sellega assotsieerunud või on kumbki lepingupooltest sarnase rahvusvahelise lepingu osapooleks või võib selleks saada.

4. Käesoleva artikli järgne kohtlemine ei hõlma maksude vähendamist või neist vabastamist või muid sarnaseid privileege, mida kas üks lepingupool annab kolmandate riikide investeerijatele topeltmaksustamise vältimise lepingu või mingi muu maksustamist käsitleva lepinguga.

5. Lisaks käesoleva artikli lõike 2 sätetele peab kumbki lepingupool oma seadusi järgides kohtlema teise lepingupoole investeerijate investeeringuid vähemalt sama soodsalt kui oma investeerijate investeeringuid.

Artikkel 5. Riigistamine ja sundvõõrandamine

1. Riigistamist, sundvõõrandamist või mis tahes muud sarnase iseloomu või toimega abinõu (edaspidi nimetatud «sundvõõrandamine»), mida ühe lepingupoole võimud võivad rakendada teise lepingupoole investeerijate investeeringute suhtes esimese riigi territooriumil, võib rakendada eranditult riigi huvides olevatel põhjustel, vastavalt seadusele, mittediskrimineerival viisil ning tingimusel, et sellega kaasneb investeerijale või tema õigustatud kasusaajale kohese, täieliku ja piisava hüvitise väljamaksmine.

2. Sellise hüvitise suurus peab vastama sundvõõrandatud vara turuväärtusele vahetult enne sundvõõrandamist või vahetult enne sundvõõrandamise teatavaks saamist olenevalt sellest, milline kuupäev on varasem (edaspidi nimetatud «hindamise kuupäev»). Hüvitis tuleb maksta viivitamatult, peab olema tegelikult realiseeritav ja vabalt ülekantav.

3. Selline turuväärtus arvutatakse vabalt konverteeritavas valuutas vastavalt arvutamise kuupäeval kehtivale nimetatud valuuta turukursile. Hüvitis peab sisaldama ka intressi, mis arvutatakse sundvõõrandamise kuupäevast kuni hüvitise maksmise kuupäevani hindamisvaluuta turukursi alusel.

4. Asjassepuutuval investeerijal on õigus sundvõõrandamist teostava lepingupoole seaduste järgi oma kohtuasja kohesele läbivaatamisele kas kohtus või muus selle lepingupoole pädevas ametiasutuses, otsustamaks, kas selline sundvõõrandamine ja sellele järgnenud hüvitis vastavad käesoleva artikli põhimõtetele.

5. Kui üks lepingupool sundvõõrandab varad äriühingult, mis on juriidilise isikuna registreeritud või moodustatud vastavalt kehtivatele seadustele tema territooriumi mis tahes osas ning milles teise lepingupoole investeerijatel on aktsiad, peab ta tagama käesoleva artikli sätete kohaldamise viisil, et teise lepingupoole investeerijatele, kes on nende aktsiate omanikud, oleks tagatud investeeringute osas kohene, täielik ja piisav hüvitis.

Artikkel 6. Kahjude hüvitamine

Ühe lepingupoole investeerijatele, kelle investeeringud või tulud teise lepingupoole territooriumil kannavad kahju sõja, muude relvastatud konfliktide, riikliku eriolukorra, ülestõusude, mässude või muude sarnaste olukordade tõttu, kaasa arvatud rekvireerimisest tulenevad kahjud, tuleb endise olukorra taastamise, kahjutasu või hüvitise maksmise või muu lahenduse osas võimaldada vähemalt sama soodne kohtlemine kui osutatakse oma investeerijatele või mis tahes kolmanda riigi investeerijatele. Iga makse, mida käesoleva artikli kohaselt tehakse, peab olema kohene, täielik, piisav ja vabalt ülekantav.

Artikkel 7. Ülekandmine

1. Seoses oma territooriumil tehtud investeeringutega peab kumbki lepingupool võimaldama teise lepingupoole investeerijatele nende investeeringute ja tuludega seotud maksete vaba ülekandmise, sealhulgas esmajoones, kuid mitte ainult:

- investeeringute tulud vastavalt artiklis 1 toodud definitsioonile;
- kahjutasud, mis on ette nähtud artiklites 5 ja 6;
- investeeringu täielikust või osalisest müügist või likvideerimisest saadavad tulud;
- investeeringuga seotud laenude tagasimaksmised;
- maksed investeeringute säilitamiseks ja arendamiseks, nagu näiteks summad tooraine või abimaterjalide ja pool- või valmistoodete soetamiseks, samuti põhikapitali ümberpaigutamiseks;
- palgad, töötasud ja muu hüvitis, mida ühe lepingupoole kodanikud saavad töö või teenistuse eest teise lepingupoole territooriumil mingi investeeringuga seoses.

2. Investeeringut vastu võttev lepingupool peab mittediskrimineerival viisil võimaldama teise lepingupoole investeerijal või äriühingul, millesse viimane investeeris, juurdepääsu välisvaluutataturule, et investeerija võiks osta vajalikku valuutat ülekannete tegemiseks käesoleva artikli kohaselt.

3. Käesoleva lepingu järgsed ülekanded tuleb teha vabalt konverteeritavas valuutas ja kooskõlas investeeringu sihtriigi maksuseadustega.

4. Lepingupoole kohustuvad hõlbustama protseduure, mis on vajalikud ülekannete toimumiseks ülemääraste viivitusteta kooskõlas rahvusvaheliste finantskeskuste tavadega. Eriti oluline on, et kuupäevast, mil investeerija esitab vastava korra kohaselt avalduse ülekande tegemiseks, ei tohi mööduda ülekande tegeliku tegemise päevani üle kolme kuu. Seetõttu püüavad mõlemad lepingupoole täita eespool mainitud ajavahemikul nõutud formaalsusi nii välisvaluuta omandamiseks kui ka selle tegelikult ülekandmiseks välismaale.

5. Lepingupoole lepivad kokku osutada käesolevas artiklis mainitud ülekannetele vähemalt sama soodsat kohtlemist, kui võimaldatakse mõne kolmanda riigi investeerijate poolt tehtud investeeringutele.

Artikkel 8. Soodsamad tingimused

1. Kui ühe lepingupoole õigusaktid või lepingupoolte vahelised rahvusvahelisel õigusel põhinevad olemasolevad või tulevikus võetavad kohustused sisaldavad lisaks käesolevale lepingule kas üld- või erinorme, mille järgi tuleb teise lepingupoole investeerijate investeeringuid kohelda soodsamalt käesolevas lepingus ettenähtust, prevaleerib see norm soodsama kohtlemise osas käesoleva lepingu üle.

2. Käesoleva lepingu tingimustest soodsamaid tingimusi, mille osas ühe lepingupoolega on kokku leppinud teise lepingupoole investeerijad, käesolev leping ei mõjuta.

Artikkel 9. Asendamine

Kui üks lepingupool või selle määratud esindaja on andnud oma investeerijate poolt teise lepingupoole territooriumil tehtud investeeringule mitteäriilise riskiga seotud finantsgarantii, peab teine lepingupool aktsepteerima esimese lepingupoole või tema määratud esindaja asenduse investeerija majanduslike õiguste osas sellest ajast alates, kui esimene lepingupool või tema määratud esindaja tegi esimese maksekorralduse väljaantud garantii osas. Selline asendamine võimaldab esimesel lepingupoolel või tema määratud esindajal olla kõigi nende hüvitismaksete otsene saaja, mille suhtes esialgne investeerija võis olla õigustatud.

Asjaõiguste puhul, kasutamise, kasusaamise või mis tahes muu asjaõiguse suhtes toimub asendamine ainult pärast investeeringut vastuvõtva lepingupoole vastavate juriidiliste nõuete täitmist.

Artikkel 10. Vaidluste lahendamine lepingupoolte vahel

1. Lepingupoole lahendavad kõik käesoleva lepingu tõlgendamise või rakendamisega seotud vaidlused võimaluse korral diplomaatiliste kanalite kaudu.

2. Juhul kui ei ole võimalik lahendada vaidlust sel teel kuu kuu jooksul läbirääkimiste algusest alates, antakse vaidlusküsimus lepingupoole palvel lahendada arbitraapikohtule.

3. Arbitraapikohus tuleb igaks üksikjuhtumiks moodustada alljärgnevalt. Kahe kuu jooksul pärast arbitraapitaotluse laekumist peab kumbki lepingupool määrama ühe arbitraapikohtu liikme. Need kaks liiget peavad seejärel valima kolmanda riigi kodaniku, kes mõlema lepingupoole heakskiidul nimetatakse kohtu eesistujaks. Eesistuja tuleb nimetada kahe kuu jooksul kahe ülejäänud liikme nimetamise kuupäevast.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 3 osundatud ajavahemike jooksul ei ole tehtud vajalikke määramisi, võib kumbki lepingupool muu kokkuleppe puudumisel paluda Rahvusvahelise Kohtu presidendil teha vajalikud määramised. Kui president on ühe lepingupoole kodanik või kui ta muude asjaolude tõttu ei saa nimetatud ülesannet täita, palutakse vajalikud määramised teha asepresidendil. Kui asepresident on ühe lepingupoole kodanik või kui ka tema ei saa nimetatud ülesannet täita, palutakse vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu kõige vanemal liikmel, kes ei ole kummagi lepingupoole kodanik.

5. Arbitraapikohus teeb otsuse seaduse, käesolevas lepingus ja teistes lepingupoolte vahel jõus olevates lepingutes sisalduvate normide, samuti rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete alusel.

6. Kui lepingupoole ei otsusta teisiti, määrab arbitraapikohus ise kindlaks oma menetluskorra.

7. Kohus teeb otsuse häälteenamusega, ning selline otsus on lepingupoolte jaoks lõplik ja siduv.

8. Kumbki lepingupool kannab enda nimetatud arbitraapikohtu liikme kulud ja enda esindamisega seotud kulud. Muud kulud, sealhulgas presidendi kulud, kannavad mõlemad lepingupoole võrdsetes osades.

Artikkel 11. Lepingupoole ja teise lepingupoole investeerijate vahelised vaidlused

1. Lepingupoole ja teise lepingupoole investeerija vaidlusküsimustest, mis puudutavad viimase investeeringut käesoleva lepingu tähenduses, teatab investeerija lepingupoolele kirjalikult, lisades

üksikasjaliku informatsiooni. Võimaluse korral peavad huvitatud pooled püüdma lahendada need erimeelsused sõbraliku kokkuleppe teel.

2. Kui neid vaidlusi ei saa lahendada sel teel kuue kuu jooksul lõikes 1 nimetatud kirjaliku teate kuupäevast arvates, esitatakse vaidlus investeerija valikul, kas:

- selle lepingupoole pädevale kohtule, kelle territooriumil investering tehti;
- *ad hoc* arbitraapikohtule, mis moodustatakse Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni arbitraapireeglite järgi;
- Rahvusvahelisele Investeeringualaste Vaidluste Lahendamise Keskusele (*ICSID*), mis moodustati «Riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeeringualaste vaidluste lahendamise konventsiooni» järgi, mis avati allakirjutamiseks Washingtonis 18. märtsil 1965, juhul kui mõlemad lepingupoole sellele konventsioonile alla kirjutavad;
- Pariisi Rahvusvahelise Kaubanduskoja Arbitraapikohtule.

3. Arbitraap põhineb:

- käesoleva lepingu ja teiste lepingupoolte vahel kehtivate lepingute sätetele;
- rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud normidele ja põhimõtetele;
- selle lepingupoole siseriiklikule õigusele, kelle territooriumil investering tehti, sealhulgas normidele, mis reguleerivad seaduste kollisiooni.

4. Arbitraapiotsused on vaidlevatele pooltele lõplikud ja siduvad. Kumbki lepingupool kohustub otsuseid täitma kooskõlas oma siseriiklike seadustega.

Artikkel 12. Jõustumine, ulatus ja lõppemine

1. Käesolev leping jõustub kuupäeval, mil lepingupoole teatavad teineteisele kirjalikult, et rahvusvaheliste lepingute jõustumiseks vajalikud põhiseaduslikud formaalsused on täidetud. Käesolev leping kehtib kümme aastat. Seejärel jääb leping kehtima, kuni kuus kuud on möödunud kuupäevast, mil üks lepingupool annab teisele kirjaliku lõpetamisteate.

2. Enne käesoleva lepingu lõppemise kuupäeva tehtud või saadud investeeringute suhtes ja mille kohta käesolev leping muidu kehtib, jäävad käesoleva lepingu ülejäänud artiklid jösse veel kümneks aastaks pärast nimetatud lõppemise kuupäeva.

Ülaltoodu kinnituseks on täievolilised esindajad kirjutanud alla käesolevale lepingule.

Koostatud Tallinnas 11. novembril 1997 kahes eksemplaris eesti, hispaania ja inglise keeles, kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Eesti Vabariigi nimel Toomas Hendrik ILVES Hispaania Kuningriigi nimel Ramon de MIGUEL